

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОНТРОЛЬ У БЮДЖЕТНИХ
ТА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
УСТАНОВАХ"

для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
денної форми навчання

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2016

Затверджено на засіданні кафедри контролю та аудиту.
Протокол № 12 від 10.06.2015 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: Л. В. Дікань
О. В. Кожушко
Ю. О. Лядова

Робоча програма навчальної дисципліни "Контроль у бюджет-Р 58 них та фінансово-кредитних установах" для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. Л. В. Дікань, О. В. Кожушко, Ю. О. Лядова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 52 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та зміст за модулями та темами. Вміщено плани лекцій, семінарських та практичних занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" денної форми навчання.

Вступ

Сучасний бюджетний процес потребує дотримання фінансово-бюджетної дисципліни усіма учасниками бюджетного процесу, що забезпечується системою дієвого та ефективного контролю. Така теза є справедливою і для фінансово-кредитного процесу, регулятором якого є свої специфічні форми і види контролю. Водночас головними учасниками бюджетного процесу залишаються бюджетні установи як головні розпорядники коштів держави, а діяльність фінансово-кредитного процесу забезпечують фінансово-кредитні установи. Ефективний контроль за діяльністю бюджетних і фінансово-кредитних установ – це, передусім, найважливіший чинник зміцнення довіри суспільства до державної влади, засіб їх консолідації з метою забезпечення добробуту громадян і стабільності державного ладу. Звичайно такий контроль тільки тоді користуватиметься довірою громадян, коли він буде об'єктивним та незалежним від тих органів виконавчої влади, які є розпорядниками бюджетних коштів, чи коштів фінансово-кредитних установ. Контроль є основним незалежним джерелом інформації для виявлення причин порушень, що виникають у процесі управління державними фінансами та державною власністю, а також дійовим засобом впливу для прийняття рішень щодо запобігання тим чи іншим порушенням. За таких умов значення контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах постійно зростає.

До того ж, в контексті вступу України до Європейського Союзу, відбувається поступове, але водночас радикальне реформування діючої системи контролю за діяльністю бюджетних і фінансово-кредитних установ: створюються нові органи контролю, виникають нові форми та види контролю тощо. Усе це зумовлює потребу в досвідчених фахівцях для новостворених у процесі реформування контролюючих органів. Унаслідок цього гостро постає інтерес до цієї проблеми з боку науковців, що виражається у великій кількості теоретичних напрацювань, присвячених питанням контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах. Усе це обумовлює необхідність вивчення дисципліни "Контроль у бюджетних та фінансово-кредитних установах", яка є варіативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня "бакалавр" напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" для всіх форм навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка бакалаврів	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: всі	За вибором
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки 6.030509 "Облік і аудит"	Рік підготовки
		4-й
Семестр		
7-й		
Загальна кількість годин для денної форми нав- чання – 144		Лекції
		26 год
Тижневих годин: аудиторних – 3; самостійної роботи сту- дента – 5	Освітній ступінь: бакалавр	Практичні, семінарські
		34 год
		Самостійна робота
		84 год
		Вид контролю
		диференційований залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи для денної форми навчання становить 58 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є надання студентам знань з теорії та практики контрольно-ревізійної діяльності в бюджетних і фінансово-кредитних установах.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

засвоєння студентами теоретичних основ контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах;

оволодіння знаннями з конкретних форм організації перевірок; вивчення сучасних методів та спеціальних прийомів контролю.

"Контроль у бюджетних та фінансово-кредитних установах" – навчальна дисципліна про принципи і методи вивчення законності, досто-

вірності та економічної доцільності господарських і фінансових операцій і процесів у бюджетних і фінансово-кредитних установах на основі використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єктів контролю.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси спостереження за фактичним станом об'єктів контролю і перевірки використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації.

Предметом навчальної дисципліни є контрольно-ревізійна робота органів контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах, її організація, форми, методи та спеціальні прийоми контролю.

Вивчення цієї навчальної дисципліни студент розпочинає набувши певних знань, навичок з інших галузей науки та виробничої практики. Перш за все це стосується дисциплін загальноекономічного циклу: "Політекономія", "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Фінанси". Крім того потрібні досконалі знання зі спеціальних дисциплін: "Бухгалтерський облік (загальна теорія)", "Фінансовий облік", "Бюджетний облік", "Аналіз господарської діяльності", "Господарське право". У свою чергу, знання із цієї навчальної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: "Судово-економічна експертиза", "Державний аудит", "Фінансово-господарський контроль", "Перевірка державних закупівель" тощо.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-трансфертної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

основні принципи організації контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах;

нормативно-правову базу, що регламентує діяльність Державної фінансової інспекції України;

нормативно-правова база, що регламентує діяльність бюджетних установ;

нормативно-правова база, що регламентує діяльність фінансово-кредитних установ;

методику здійснення перевірки кошторисів та планів асигнувань як найважливіших документів бюджетної установи;
методику здійснення контролю касових та банківських операцій;
методику здійснення контролю оплати праці в бюджетних установах;
методику здійснення контролю розрахунків установи з бюджетом та державними фондами з податків та платежів;
методику здійснення контролю розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами;
методику здійснення контролю основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи, її запасів;
методику здійснення ревізії фінансової звітності установи;
основні принципи систематизації й узагальнення матеріалів ревізій, складання актів ревізій, реалізації матеріалів контролю;
методику здійснення контролю і аудиту в банках;
методику здійснення моніторингу і ревізії небанківських фінансово-кредитних установ.

уміти:

організовувати контрольню-ревізійну роботу;
відбирати найбільш сучасні й ефективні форми, способи й методи контролю під час організації контрольню-ревізійного процесу;
збирати зовнішню та внутрішню, первинну і вторинну інформацію про об'єкти контролю існуючими методами;
на основі контрольню-ревізійних дій створювати інформаційну базу для прийняття управлінських рішень;
складати Програму та робочі плани ревізії;
будувати календарні графіки проведення ревізії;
складати за наслідками ревізії акти та розрахунки фінансових санкцій за порушення чинного законодавства;
аналізувати причини порушень чинного законодавства;
вносити пропозиції щодо реалізації матеріалів ревізії;
розробляти заходи щодо впровадження більш ефективних форм організації та проведення ревізій.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

**Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення
навчальної дисципліни**

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
КБФУ* 1	Здатність самостійно організувати ревізію в бюджетній установі	Знати та вміти визначати мету, завдання, принципи та методи контролю в бюджетних установах
		Знати організаційні засади контролю в бюджетних установах
		Уміти організувати ревізію в бюджетній установі
		Донести об'єктивну інформацію щодо мети, завдань, принципів та методів ревізії в бюджетній установі
		Самостійно приймати рішення щодо формулювання мети ревізії в бюджетній установі та здійснювати власну діяльність з урахуванням принципів ревізії в бюджетній установі
КБФУ 2	Здатність самостійно планувати ревізію в бюджетній установі	Знати сутність планування та змісту планових документів та послідовності процесу планування ревізії бюджетної установи
		Уміти скласти планові документи та планувати ревізію від початку до кінця
		Уміти обґрунтовувати власну позицію щодо складених документів
		Застосувати професійну взаємодію під час узгодження планових документів із керівництвом та установою, що перевіряється
КБФУ 3	Здатність здійснювати ревізію бюджетної установи та узагальнювати її результати	Уміти здійснювати ревізію кошторисів та плану асигнувань
		Уміти здійснювати ревізію касових та банківських операцій
		Уміти здійснювати ревізію оплати праці в бюджетних установах
		Уміти здійснювати ревізію розрахунків установи з бюджетом та державними фондами за податками та платежами

Закінчення табл. 2.1

1	2	3
		<p>Уміти здійснювати ревізію розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами</p> <p>Уміти здійснювати ревізію основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи</p> <p>Уміти здійснювати ревізію запасів бюджетної установи</p> <p>Уміти здійснювати ревізію фінансової звітності установи</p> <p>Уміти узагальнювати результати ревізії бюджетної установи</p>
КБФУ 4	Здатність проводити ревізію в умовах застосування комп'ютерних технологій	<p>Знати особливості організації ревізії в умовах застосування комп'ютерних технологій</p> <p>Уміти організовувати ревізію в комп'ютерному середовищі</p> <p>Мати здатність до співробітництва в процесі проведення ревізії із фахівцями в сфері комп'ютерних технологій</p> <p>Нести відповідальність за результати ревізії, проведеної з застосуванням комп'ютерної техніки</p>
КБФУ 5	Здатність проводити контрольні заходи в фінансово-кредитних установах	<p>Знати особливості здійснення контролю фінансово-кредитних установ залежно від напрямку їх діяльності</p> <p>Уміти організовувати контроль і аудит в банках</p> <p>Уміти організовувати фінансовий моніторинг торговців цінними паперами</p> <p>Уміти організовувати фінансовий моніторинг ломбардів</p> <p>Уміти організовувати фінансовий моніторинг лізингодавців</p>

Примітка. КБФУ – контроль у бюджетних та фінансово-кредитних установах.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні засади контролю в бюджетних та установах

Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах

1.1. Необхідність, роль та значення контролю в сучасних умовах.

Необхідність контролю в сучасних умовах. Функції контролю в контексті виконання їм ролі в забезпеченні фінансової безпеки держави. Контроль як важіль забезпечення належного стану тіньової економіки.

1.2. Поняття контролю в бюджетних установах, його мета, завдання та принципи.

Поняття контролю в бюджетних установах. Мета контролю в бюджетній установі. Завдання контролю в бюджетних установах. Принципи контролю в бюджетних установах. Об'єкти та суб'єкти контролю в бюджетних установах.

1.3. Методи контролю в бюджетних установах.

Загальнонаукові (аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія і моделювання, абстрагування і конкретизація, системний і функціонально-вартісний аналіз) та специфічні методи (ревізія, інвентаризація, контрольні заміри робіт, спостереження, службове розслідування, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи тощо) здійснення контролю в бюджетних установах.

1.4. Організація ревізії бюджетних установ.

Сутність та зміст ревізії. Динаміка здійснення ревізії в сучасних умовах. Планування проведення перевірки в бюджетних установах. Дослідження діяльності бюджетної установи. Узагальнення ревізії бюджетної установи.

1.5. Нові форми контролю в діяльності ДФІ України.

Фінансовий аудит використання бюджетних засобів. Аудит ефективності виконання бюджетної програми. Аудит фінансової та господарської діяльності бюджетної установи. Впровадження державного внутрішнього фінансового контролю в Україні.

Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ

2.1. Мета, завдання, принципи та зміст планування ревізії бюджетної установи.

Мета, завдання та принципи планування ревізії бюджетної установи. Організаційні стадії планування: планування ревізії в разі попереднього

ознайомлення з бюджетною установою та організація проведення ревізії після ознайомлення з бюджетною установою, що перевіряється.

2.2. Планування ревізії в разі попереднього ознайомлення з бюджетною (підконтрольною) установою.

Планування ревізії до виїзду на об'єкт контролю: порядок повідомлення про проведення ревізії, заповнення ревізором Робочого зошиту на підставі вивчення справи попередньої ревізії та доступних матеріалів діяльності об'єкта, складання Програми та Робочого плану ревізії, видача ревізору направлення на ревізію, виїзд на ревізію.

2.3. Організація проведення ревізії після ознайомлення з бюджетною установою, що перевіряється.

Організація проведення ревізії на об'єкті: порядок подання керівнику (заступнику керівника) установи, яку ревізують, примірників направлення на проведення ревізії та Програми ревізії, заповнення Журналу реєстрації перевірок (у разі його наявності), вирішення організаційних питань (забезпечення місцем для роботи, створення умов для зберігання документів, можливості користування зв'язком, комп'ютерною, розмножувальною та іншою технікою), встановлення ділових контактів із персоналом.

Змістовий модуль 2

Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах

Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи

3.1. Перевірка кошторисів та планів асигнувань як найважливіших документів бюджетної установи.

Мета, джерела інформації і методика перевірки кошторису та плану асигнувань бюджетної установи.

3.2. Ревізія касових та банківських операцій.

Мета, джерела інформації та методика ревізії касових операцій та ревізії коштів на поточних рахунках.

3.3. Ревізія оплати праці в бюджетних установах.

Ревізія правильності нарахування заробітної плати. Перевірка фактично виплаченої заробітної плати. Перевірка доцільності встановлення та виплати надбавок та доплат. Ревізія розрахунку відпусток. Ревізія розрахунків за лікарняними листами. Ревізія підзвітних сум.

3.4. Ревізія розрахунків установи з бюджетом та державними фондами за податками та платежами.

Перевірка розрахунків та сплати єдиного соціального внеску. Перевірка розрахунку та сплати податку з доходів фізичних осіб працівників бюджетних установ.

3.5. Перевірка розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами.

Мета, джерела інформації та методика ревізії розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами.

3.6. Ревізія основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи.

Мета, джерела інформації, методика здійснення перевірки основних засобів та нематеріальних активів у бюджетних установах. Порядок проведення та оформлення результатів інвентаризації необоротних активів.

3.7. Ревізія запасів бюджетної установи.

Мета, джерела інформації, методика здійснення перевірки наявності, правильності оцінки та обліку запасів.

3.8. Перевірка фінансової звітності установи.

Склад та призначення фінансової звітності бюджетних установ. Методика перевірки фінансової звітності установи.

Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи

4.1. Документування контрольних заходів та їх результатів.

Документальне узагальнення результатів ревізії. Класифікація документів, що узагальнюють результати ревізії бюджетної установи. Документи, які необхідні для підтвердження виявлених правопорушень.

4.2. Вимоги до оформлення результатів ревізії.

Вимоги до оформлення акту ревізії. Вимоги до оформлення виявлених порушень.

4.3. Формування справ за матеріалами закінчених ревізій.

Упорядкування формування справ ревізій. Правила послідовності при формуванні справи.

4.4. Реалізація результатів ревізії та контроль їх виконання.

Підходи до аналізу та оцінки виявлених під час ревізії бюджетної установи порушень. Існуючі форми реалізації матеріалів ревізії. Контроль виконання прийнятих за результатами ревізії рішень.

Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій

5.1. Загальні положення застосування комп'ютерних технологій під час проведення ревізії бюджетної установи.

Переваги, що надає застосування в ревізії комп'ютерних технологій. Автоматизоване робоче місце ревізора. Пакети прикладних програм, з якими повинен вміти працювати ревізор.

5.2. Організація ревізії в бюджетних установах, що ведуть комп'ютеризований облік.

Вимоги до комп'ютерних програм, що використовуються бюджетною установою. Порядок залучення ревізійною бригадою консультанта з комп'ютерної обробки даних. Організація ревізії в бюджетних установах, що ведуть комп'ютеризований облік.

5.3. Організація ревізії із застосуванням комп'ютерної техніки в бюджетних установах, що ведуть бухгалтерський облік вручну.

Особливості застосування комп'ютерної техніки в бюджетних установах, що ведуть бухгалтерський облік вручну.

5.4. Ризики, пов'язані із застосуванням комп'ютерних технологій контролерами – ревізорами.

Класифікація ризиків, пов'язаних із застосуванням комп'ютерних технологій у ревізії. Чинники, що дозволяють їх знизити.

Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ

6.1. Поняття, класифікація, напрями діяльності фінансово-кредитних установ. Організація контролю.

Визначення поняття фінансово-кредитних установ. Класифікація фінансово-кредитних установ. Особливості діяльності небанківських фінансово-кредитних установ. Необхідність контролю у фінансово-кредитних установах. Зміст контролю фінансово-кредитних установ залежно від напрямку їх діяльності.

6.2. Особливості контролю і аудиту в банках.

Сутність та класифікація контролю і аудиту в банках. Система контролю за діяльністю комерційних банків. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту банку. Планування та методика контролю і аудиту банківських операцій.

6.3. Моніторинг і ревізія небанківських фінансово-кредитних установ.

Фінансовий моніторинг торговців цінними паперами. Фінансовий моніторинг ломбардів. Внутрішній фінансовий моніторинг лізингодавців. Особливості моніторингу фінансових операцій Державним комітетом фінансового моніторингу.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення дисципліни кожен студент повинен ознайомитись як із робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її змістових модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання навчальної роботи.

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни "Контроль у бюджетних та фінансово-кредитних установах" здійснюється в таких формах: лекційні, семінарські та практичні заняття, лабораторні заняття; самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістових модулів. Змістовий модуль – це відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів навчальної дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекційні		практичні	СРС	
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади контролю в бюджетних установах				
Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	20	4	4	12
Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ	20	4	4	12
Разом годин за навчальним модулем 1	40	8	8	24

1	2	3	4	5
Змістовний модуль 2. Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах				
Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи	6	6	8	18
Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	4	4	6	14
Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	4	4	6	14
Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	4	4	6	14
Разом за навчальним модулем 2		18	26	60
Усього годин	144	26	34	84

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Назви тем	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1 "Теоретичні засади контролю в бюджетних установах"			
Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i></p> <p>"Проблемні питання проведення контролю та ревізії в бюджетних установах".</p> <p>Вирішення питань загальної теорії контролю, державного фінансового контролю та його форм. Дослідження бюджетного законодавства. Знайомство зі структурою електронного підручника "Контроль у бюджетних установах". Вирішення питань щодо регламентації діяльності бюджетної установи. Нормативно-правова база контролю бюджетних установ. Виконання лабораторного завдання, згідно з рекомендаціями</p>	4	<p>Основна: [2 – 5];</p> <p>додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]</p>

1	2	3	4
Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ	<p><i>Тема семінарського заняття</i> "Проблемні питання планування ревізії бюджетних установ".</p> <p>Вивчити мету, завдання, принципи та зміст планування ревізії бюджетної установи. Розглянути організаційні стадії планування: планування ревізії у разі попереднього ознайомлення з бюджетною установою та організація проведення ревізії після ознайомлення з бюджетною установою, що перевіряється</p>	2	<p>Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]</p>
Разом годин за модулями		6	

Підсумкові бали за кожне семінарське завдання виставляють у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховують в процесі накопичення підсумкових балів із цієї навчальної дисципліни.

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для вирішення їх студентами на занятті.

Практичне заняття містить проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановка загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, вирішення завдань з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями) та навчальні завдання практичних занять	Кількість годин	Література
1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1.</i> Теоретичні засади контролю в бюджетних установах	Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ <i>Завдання 1.</i> У комп'ютерному середовищі зробити аналіз офіційних сайтів суб'єктів контролю в бюджетних установах і завдяки цьому заповнити таблицю, згідно з рекомендаціями лабораторного практикуму. <i>Завдання 2.</i> Необхідно підготувати пакет планової документації щодо здійснення ревізії в бюджетній установі, згідно з рекомендаціями лабораторного практикуму	2	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
Разом годин за змістовим модулем 1		2	
<i>Змістовий модуль 2.</i> Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах	Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи <i>Завдання 1.</i> У межах лабораторної роботи, згідно з власним варіантом, необхідно здійснити безпосередній контрольний захід у віртуальній бюджетній установі, використовуючи електронний варіант документації, законодавчу базу та типові алгоритми перевірок	8	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
	Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи <i>Завдання 1.</i> Складіть віртуальний Акт ревізії бюджетної установи, припускаючи ті чи інші дані. <i>Завдання 2.</i> Наведіть власну думку стосовно того, які на сьогоднішній день найбільш важливі причини, що впливають на зростання правопорушень	6	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
	Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій <i>Завдання 1.</i> Складіть перелік прикладних програм, що застосовуються або можуть бути застосовані бухгалтерами бюджетних установ та обґрунтуйте власну думку щодо зручності їх використання контролюючими органами	6	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]

1	2	3	4
	<p>Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ</p> <p><i>Завдання 1.</i> Складіть таблицю з особливостями контролю банків, ломбардів та лізингодавців. Проаналізуйте спільні та відмінні риси в методах і прийомах контролю.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Перевірте правильність здійснення банківських операцій за наведеними завданнями</p>	6	<p>Основна: [2 – 5];</p> <p>додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]</p>
Разом годин за змістовим модулем 2		26	
Разом годин за змістовими модулями		28	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 2

Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах

Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи

Рівень 1. Відповідно до рахунку на оплату послуг телефонного зв'язку у листопаді бюджетній установі були надані послуги телефонного зв'язку на суму 1 406 грн. Працівники територіального органу ДФІ під час перевірки цільового використання бюджетних коштів виявили, що працівниками установи здійснювались особисті розмови з абонентами мобільного зв'язку на загальну суму 341 грн. Установа фінансується за рахунок коштів державного бюджету.

У бухгалтерському обліку установи наявні такі записи:

- 1) Д-т 802; К-т 675 1406;
- 2) Д-т 675; К-т 321 1406;
- 3) Д-т 364; К-т 802 341;
- 4) Д-т 301; К-т 364 341;

Перевірте відображення в бухгалтерському обліку відшкодування робітниками вартості особистих переговорів.

Рівень 1. Обчисліть залишок готівки в касі, якщо на початок раптової інвентаризації в касі наявні такі документи: останній касовий звіт від 10.11,

в якому зазначений залишок грошових коштів на суму 4,30 грн; корінець чекової книжки від 11.11 про отримання готівки на суму 15,5 тис. грн; витратний касовий ордер від 11.11 про видання підзвітної суми в розмірі 150 грн; відомість на виплату заробітної плати на загальну суму 15 012 грн, у якій є підписи про отримання коштів у розмірі 14 841 грн;

Рівень 1. Обласною лікарнею було прийняте рішення про безоплатну передачу автомобіля "Швидкої медичної допомоги" обласній станції переливання крові. Автомобіль було передано після отримання дозволу на таку передачу від головного розпорядника бюджетних коштів. Передача оформлена актом приймання-передачі, в якому зазначена первісна вартість і сума нарахованого зносу. Один екземпляр акта знаходиться в бухгалтерії установи, яка здійснювала передачу, інший – в бухгалтерії установи, яка прийняла автомобіль. Інших документів до станції переливання крові не надійшло. Проаналізуйте ситуацію та зробіть висновки.

Рівень 2. Працівник перебував у службовому відрядженні з 1 по 3 квітня 2015 р. Відповідно до штатного розпису його оклад був встановлений у розмірі 390 грн. З 1 березня його посадовий оклад підвищили на 10,8 %, з урахуванням підвищення він дорівнює 432,12 грн. Для оплати днів відрядження проведено розрахунок середньої заробітної плати. Під час обчислення були використані наступні дані: 1) у лютому 2015 р. працівник відпрацював 20 робочих днів, заробітна плата нарахована за них у розмірі 825 грн, у тому числі: оклад – 390 грн, надбавка за високі досягнення в праці – 138,50 грн, щомісячна премія – 46,50 грн, матеріальна допомога на оздоровлення – 250 грн; 2) у березні 2015 року працівник відпрацював 22 робочих днів, заробітна плата нарахована за них у розмірі 606,30 грн, у тому числі: оклад – 432,12 грн, надбавка за високі досягнення в праці – 127,68 грн, щомісячна премія – 46,50 грн. Оплата працівнику днів відрядження виходячи із середнього заробітку проведена у розмірі 84,39 грн. Сформулюйте суть порушення.

Рівень 2. Працівник з 14.03.2015 р. до 04.04.2015 р. перебував у щорічній відпустці. Відпускні за час перебування у відпустці були йому нараховані й сплачені в березні. Середньоденний заробіток працівника, виходячи з якого нараховувались відпускні, складає 18,14 грн. За березень відпускні були нараховані в розмірі 326,52 грн, за квітень – 72,56 грн.

З 01.04.2015 р. посадовий оклад працівника було підвищено на 10,12 %. Доплата працівнику відпускних не проводилася. Сформулюйте сутність порушення.

Рівень 3. Складіть віртуальний Акт інвентаризації каси таким чином, щоб у підсумку отримати надлишок грошових коштів у касі установи. Поміркуйте і перелічіть десять причин, які касир може зазначити в пояснювальній записці щодо факту надлишку в касі.

Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи

Рівень 1. Складіть віртуальний Акт ревізії бюджетної установи, припускаючи ті чи інші дані.

Рівень 2. Наведіть власну думку стосовно того, які на сьогоднішній день найбільш важливі причини, що впливають на зростання правопорушень.

Рівень 2. Розробіть та зобразіть графічно механізм контролю з боку органів ДФІ України за впровадженням рекомендацій, наданих контролюючими органами.

Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій

Рівень 1. Складіть перелік прикладних програм, що застосовуються або можуть бути застосовані бухгалтерами бюджетних установ та обґрунтуйте власну думку щодо зручності їх використання контролюючими органами.

Рівень 2. Прокоментуйте зазначені в межах цієї теми заходи щодо запобігання ризикам, пов'язаним із використанням комп'ютерних технологій.

Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ

Рівень 1. Дайте характеристику основних форм контролю в порівнянні. Встановіть відповідність між формами контролю та суб'єктами контролю. Наведіть у вигляді таблиці особливості фінансового моніторингу порівняно з ревізією (інспектуванням).

Рівень 2. Перелічіть та надайте стисло характеристику методам здійснення банками фінансового моніторингу. Охарактеризуйте процес здійснення фінансового моніторингу, що здійснюється торговцями цінними паперами. У вигляді таблиці порівняйте основні особливості в здійсненні фінансового моніторингу суб'єктами внутрішнього фінансового моніторингу.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студента загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 58 %: (84 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 годин).

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС містить: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовку до практичних, семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; написання творчого завдання у вигляді статті чи есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел на задану проблематику дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до підсумкового контролю.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів із вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам, наведені в табл. 7.1.

**Завдання для самостійної роботи студентів
та форми її контролю**

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1 "Теоретичні засади контролю в бюджетних установах"				
<i>Тема 1.</i> Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на тематику навчальної дисципліни. Виконання домашніх завдань щодо аналізу бюджетного законодавства, а саме складання предметного покажчика до Бюджетного кодексу України. Виконання домашніх завдань щодо аналізу законодавства, регламентуючого державний фінансовий контроль в Україні	12	Перевірка домашніх завдань	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
<i>Тема 2.</i> Організація планування ревізії в бюджетних установах	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику для виконання творчого завдання. Виконання домашніх завдань щодо аналізу нормативно-правових документів із організації ревізії бюджетної установи. Виконання домашніх практичних завдань з планування ревізії бюджетної установи. Підготовка до поточної контрольної роботи	12	Перевірка домашніх завдань	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
Разом годин за змістовим модулем 1		24		
Змістовий модуль 2. Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах				
<i>Тема 3.</i> Дослідження діяльності бюджетної установи	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою для виконання творчого завдання. Виконання домашніх практичних завдань з організації та планування ревізії бюджетної установи. Виконання домашніх практичних завдань щодо здійснення контрольних процедур у бюджетній установі. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових	18	Перевірка домашніх завдань	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
	операцій бюджетної установи. Виконання домашніх практичних завдань на застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки необоротних активів бюджетної установи. Виконання домашніх практичних завдань застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки запасів та товарно-матеріальних цінностей бюджетної установи Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки фінансової звітності бюджетної установи. Виконання домашніх практичних завдань зі складання різних видів робочих документів ревізора. Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування методів і прийомів ревізора в ході перевірки фінансової і бюджетної звітності. Підготовка до поточної контрольної роботи. Підготовка до колоквиуму			
Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою для виконання творчого завдання. Виконання домашніх практичних завдань на оформлення робочих та підсумкових документів ревізора. Виконання домашніх практичних завдань на узагальнення результатів ревізії. Підготовка до поточної контрольної роботи	14	Перевірка домашніх завдань	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою для виконання творчого завдання. Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування комп'ютерних програм в бюджетному обліку і в діяльності ревізорів. Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування комп'ютерних програм в бюджетному обліку і в діяльності ревізорів	14	Перевірка домашніх завдань	

1	2	3	4	5
Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою для виконання творчого завдання. Вивчити нормативно-правові документи, що регламентують діяльність фінансово-кредитних установ. Порівняти такі форми контролю, як аудит у банку, моніторинг фінансових операцій. Підготовка до колоквиуму	14	Перевірка домашніх завдань. Перевірка творчого завдання	Основна: [2 – 5]; додаткова: [14 – 22; 24 – 27; 31 – 33; 41 – 43; 45; 47; 49 – 52]
Разом годин за змістовим модулем 2		60		
Разом годин за модулями		84		

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах

1. Дайте визначення поняттю "бюджетна установа". Яким законодавчим актом таке визначення закріплено?
2. Що таке "поняття власності"?
3. Що становить зміст економічних відносин власності?
4. Яким контролюючим органам підконтрольні бюджетні установи?
5. Дайте визначення "централізована бухгалтерія".
6. Перелічіть особливості бюджетного обліку.
7. Дайте визначення "контроль у бюджетних установах".
8. Перерахуйте принципи контролю в бюджетних установах.
9. Перелічіть специфічні методи контролю та охарактеризуйте кожен із них.
10. На які етапи поділяється процес організації ревізії?
11. Охарактеризуйте структуру державної контрольно-ревізійної служби.
12. Перелічіть основні завдання ДФІ в Україні.
13. Назвіть основні функції ДФІ в Україні.
14. Дайте характеристику Рахункової палати України як вищого органу зовнішнього державного аудиту.
15. Кому підзвітна Рахункова палата України?
16. Перелічіть нові форми контролю в діяльності ДФІ України.

Тема 2. Організація планування ревізії в бюджетних установах

1. Перерахуйте принципи планування.
2. Які дані збирає ревізор перед початком ревізії, використовуючи Базу даних?
3. З якою метою складається Направлення на проведення ревізії?
4. Яке призначення Журналу реєстрації перевірок?
5. Які наслідки відмови ревізорів від підпису в Журналі реєстрації перевірок?
6. Яка відповідальність чекає на посадових осіб підконтрольного об'єкта в разі перешкоджання ревізорам?
7. Яким актом регулюється обов'язків порядок ведення Журналу реєстрації перевірок?

Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи

1. Дайте визначення кошторису бюджетної установи.
2. Укажіть на взаємозв'язок кошторису с планом асигнувань.
3. Перелічіть завдання ревізії касових операцій.
4. Які джерела інформації використовують під час ревізії банківських операцій.
5. Які законодавчі акти регулюють оплату праці в бюджетних установах?
6. За якими напрямками проводиться ревізія дебіторської заборгованості?
7. Що таке кредиторська заборгованість і з яких причин вона виникає в бюджетній установі?
8. Порівняйте зміст та призначення форм фінансової звітності в бюджетних установах і на промислових підприємствах.

Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи

1. Дайте визначення акту ревізії.
2. Які вимоги до його складання і яким законодавчим актом вони встановлені?
3. В якій кількості екземплярів складається акт ревізії?
4. Чи може керівник підконтрольного об'єкта відмовитись від підписання акту ревізії?

Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій

1. Які переваги має застосування комп'ютерних технологій під час ревізії?
2. Перелічіть характерні ознаки системи обліку для бюджетних установ, що ведуть комп'ютеризований облік?
3. Яким вимогам повинні відповідати бухгалтерські програми, що використовуються об'єктом контролю?
4. Перелічіть питання, які повинні висвітлюватись під час опису організації системи комп'ютерної обробки облікових даних.
5. Які заходи дозволяють знизити ризик контролю, пов'язаний із використанням комп'ютерних технологій?

Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ

1. Визначити суть процесу узагальнення результатів фінансового моніторингу.
2. Охарактеризуйте процес здійснення фінансового моніторингу, що здійснюється торговцями цінними паперами.
4. Складіть примірні програми здійснення моніторингу в аспекті розглянутих в даній темі суб'єктів здійснення фінансового моніторингу.
5. Проаналізуйте дані програми на предмет їх наявності.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативну роботу здійснюють за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, винесених на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу: консультації: індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів-ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу: консультації (індивідуальні і групові);
- в) для комплексного оцінювання засвоєння програмного матеріалу: індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методи навчання

У процесі викладання і навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру; робота в малих групах; семінари-дискусії; міні-лекції мозкові атаки; кейс-метод; ознайомлювальні (початкові) ігри, ділові та рольові ігри; презентації; банки візуального супроводу, метод Дельфі, метод сценаріїв (табл. 9.1 і 9.2).

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Назви тем	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Тема 1.</i> Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	Лекція проблемного характеру з питання: "Проблемні питання проведення контролю та ревізії в бюджетних установах" за темою 1, семінар-дискусія, банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Організація планування ревізії в бюджетних установах	Міні-лекція з питання: "Проблемні питання планування ревізії бюджетних установ" за темою 2, банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Дослідження діяльності бюджетної установи	Метод Дельфі
<i>Тема 4.</i> Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	Робота в малих групах для складання документів
<i>Тема 5.</i> Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	Комп'ютерна симуляція для виконання завдань в програмному середовищі
<i>Тема 6.</i> Особливості контролю фінансово-кредитних установ	Метод Дельфі, презентація за темою

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають разом із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Їх проводять, як правило, як частину заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників щодо цієї теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Таблиця 9.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	Семінарське заняття. Лекція проблемного характеру з питання: "Проблемні питання проведення контролю та ревізії в бюджетних установах" за темою 1	Семінар-дискусія, презентація

1	2	3
<i>Тема 2.</i> Організація планування ревізії в бюджетних установах	Семінарське заняття. Міні-лекція з питання "Проблемні питання планування ревізії бюджетних установ" за темою 2	Міні-лекція, банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Дослідження діяльності бюджетної установи	Практичне заняття на тему "Особливості застосування новітніх форм і методів інспектування в ході перевірки показників діяльності бюджетної установи"	Семінар-дискусія, презентація
<i>Тема 4.</i> Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	Практичне заняття на тему: "Автоматизація складання акту ревізії"	Робота в малих групах
<i>Тема 5.</i> Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	Практичне заняття на тему "Огляд програмного забезпечення діяльності контролюючих органів в умовах сьогодення"	Комп'ютерна симуляція
<i>Тема 6.</i> Особливості контролю фінансово-кредитних установ	Практичне заняття на тему "Сучасний стан та тенденції розвитку фінансового моніторингу в аспекті суб'єктів його здійснення"	Семінар-дискусія, презентація

Робота в малих групах дає змогу структурувати заняття за формою і змістом, створює можливості для участі студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох або більше слухачів.

Метод Дельфі використовується з метою досягнення консенсусу в експертних оцінках і передбачає надання можливості висловити свої думки групі експертів, що працюють індивідуально в різних місцях. Під час вибору управлінського рішення за цим методом академічну групу розділяють, наприклад, на п'ять малих груп. Чотири групи є робочими, вони розробляють і приймають управлінське рішення, а п'ята група є експертною. Аналіз та варіанти управлінських рішень робочих груп усереднюються цією групою. Експертна група може бути поділена за спеціалізаціями.

Комп'ютерна симуляція (гра) – це метод навчання, що ґрунтується на використанні спеціальних комп'ютерних програм, за допомогою яких можливе віртуальне моделювання бізнес-процесу. Студенти можуть змінювати параметри й дані, приймати рішення та аналізувати наслідки таких рішень. Метою використання даного методу є розвиток системного мислення студентів, їх здібностей до планування, формування вмінь розпізнавати й аналізувати проблеми, порівнювати й оцінювати альтернативи, приймати оптимальні рішення й діяти в умовах обмеженого часу.

Метод сценаріїв полягає в розробленні ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Банки візуального супроводу сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (табл. 2.1) у студентів урахує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни, передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюють за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання, студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, **контрольні заходи містять:**

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів); мінімальна сума – 60 балів);

модульний контроль, що здійснюється з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовний модуль і має на меті інтегроване оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль з цієї навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- робота на лекції;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- перевірка домашніх завдань;
- проведення поточної контрольної роботи;
- перевірка творчого завдання;

модульний контроль із даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквіуму (складовою частиною колоквіуму є презентація та захист лабораторних завдань).

Колоквіум – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача. Оцінка за колоквіум (максимум 10 балів) складається з оцінки за письмову контрольну роботу (колоквіум) та оцінки за виконані лабораторні завдання з розрахунку 50/50.

Підсумковий/семестровий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться такими критеріями:

розуміння ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання домашніх завдань та завдань винесених на розгляд в аудиторію;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання домашнього та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання домашніх завдань увага приділяється якості, самостійності та своєчасності подання викладених завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Поточний тестовий контроль здійснюють декілька разів на семестр переважно за допомогою ресурсів сайту персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Тест містить запитання одиничного множинного вибору щодо перевірки знань осиних категорій навчальної дисципліни.

Модульний контроль з навчальної дисципліни здійснюється згідно з Технологічною картою і містить виконання письмової контрольної роботи студентами та презентації і захисту виконаних на практичних заняттях лабораторних завдань. Оцінка за лабораторну роботу залежить: від якості її виконання, наукового рівня, ступеня самостійності, мови та логіки викладання, виступу студента на захисті, відповіді на запитання за темою роботи, також викладачі обов'язково враховують своєчасність подання роботи на перевірку, якість змісту виконаної роботи, практичний напрям, дослідницький характер роботи, оформлення роботи та якість виступу студента на захисті.

Оцінювання виконання лабораторної роботи здійснюється за 5-бальною системою. Критерії оцінювання наведені в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Критерії оцінювання лабораторної роботи

№ п/п	Критерії та їх характеристика	Оцінка в балах
1	Повнота виконання завдання, якість викладення матеріалу, наявність висновків за результатами виконаного завдання (повна, достатня, неповна, часткова, недостатня)	1
2	Обсяг і якість використаної літератури та інших джерел інформації: нормативна база, статистичні матеріали. Якість складених планових, робочих документів ревізора, а також акту ревізії	1
3	Наявність творчості в розкритті змісту теми лабораторної роботи, вміння користуватися першоджерелами, оформлення схем, графіків, таблиць, діаграм, розгорнутих аналітичних розрахунків та висновків (висока, повна, достатня, неповна, часткова, недостатня)	1
4	Своєчасність виконання всіх етапів написання лабораторної роботи, загальний вигляд роботи, рівень її оформлення	1
5	Якість доповіді під час захисту, повнота відповідей на запитання, презентація	1
Загальна оцінка в балах		0 – 5 балів

Письмову контрольну роботу (колоквиум) проводять декілька разів за семестр, він містить практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Зразок завдання до колоквиуму

Завдання 1 (стереотипне)

Визначте:

- 1) сутність та основні напрямки здійснення контролю в бюджетних установах;
- 2) прийоми та методи виявлення порушень і зловживань під час перевірки кошторису бюджетної установи.

Завдання 2 (діагностичне)

Порівняйте види контролю, що застосовуються в ході перевірки фінансово-кредитних установ. Результати оформіть у вигляді таблиці: за кожною фінансово-кредитною установою вкажіть назву контрольного заходу, мету такого заходу, об'єкти та підсумковий документ, що складають у результаті контрольного заходу.

Завдання 3 (діагностичне)

Заповніть таблицю

Бюджетні установи	Планові документи, що перевіряє ревізор у ході перевірки кошторисів та планів асигнувань
Вищі навчальні заклади	
Органи місцевого самоврядування	
Наукові установи	
Дошкільні навчальні заклади	

Завдання 4 (евристичне)

Складіть віртуальний Акт інвентаризації каси таким чином, щоб у підсумку отримати надлишок грошових коштів у касі установи. Поміркуйте і перелічіть десять причин, які касир може зазначити в пояснювальній записці щодо факту надлишку в касі.

Викладач

(підпис)

Модульне завдання (колоквіум) оцінюється за 5-бальною системою. Критерії оцінювання наведені в табл. 10.2.

Таблиця 10.2

Критерії оцінювання колоквіуму

Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання знань
1	Студент не володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні пізнання і відтворення основних принципів проведення контролю і ревізії
2	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; вміє складати плани проведення ревізії
3	Студент відтворює основні положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання за допомогою викладача. Допускає помилки під час визначення основних понять. Може в цілому аналізувати навчальний матеріал, робити узагальнення, збирати зовнішню та внутрішню, первинну і вторинну інформацію про об'єкти ревізії існуючими методами. Під час відповіді та виконання практичних завдань допускає помилки, які виправляє частково
4	Студент володіє навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах й застосовує його під час виконання практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах із консультацією викладача. Оперує в навчально-пізнавальному процесі системою понять. Його відповідь у цілому правильна, логічна, достатньо обґрунтована. Вміє вносити пропозиції щодо реалізації матеріалів ревізії. Під час відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки
5	Студент володіє системними знаннями навчального матеріалу, ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Відповідь студента повна, ґрунтова, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє розробляти заходи щодо впровадження більш ефективних форм організації та проведення ревізії, аналізувати інформацію всіх видів, виконувати необхідні розрахунки, готувати звіти й висновки щодо удосконалення контрольно-ревізійної діяльності. Бездоганно виконує практичні завдання як за типовим алгоритмом, так і за самостійно розробленим. Виказує пізнавально-творчий інтерес до обраної спеціальності

Критерії оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є:

глибина і міцність знань, рівень мислення; вміння систематизувати знання за окремими темами; вміння робити обґрунтовані висновки; володіння категорійним апаратом; навички і прийоми виконання практичних завдань; вміння знаходити необхідну інформацію; здійснювати її систематизацію та оброблення; самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання творчого завдання є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подання матеріалу;

виконання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення диференційного заліку.

Підсумкова кількість балів із навчальної дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента під час поточного та модульного контролю. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Порядок та критерії оцінювання зазначаються в робочих навчальних програмах дисципліни.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Сумарний результат у балах за семестр складає:

"60 і більше балів – зараховано", якщо "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної

дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого ухвалюється рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторно вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Таблиця 11.1

Система оцінювання рівня сформованості компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання	Рівень сформованості компетентностей			
				Форми контролю	Максимальний бал		
1	2	3	4	5	6		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади контролю в бюджетних установах					42,5		
Знання, вміння та навички теорії, принципів організації та підходів до планування контролю в бюджетних установах Здатність самостійно організувати ревізію в бюджетній установі	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	Робота на лекції	1
			2	Практичне заняття	Вирішення питань загальної теорії контролю, державного фінансового контролю та його форм. Дослідження бюджетного законодавства. Знайомство зі структурою електронного підручника "Контроль в бюджетних установах"	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за тематикою навчальної дисципліни. Виконання домашніх завдань щодо аналізу бюджетного законодавства, а саме складання предметного покажчику до Бюджетного кодексу України	На першому навчальному тижні контроль самостійної роботи не відбувається	0

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6		
Знання вміння, вміння та навички, застосування прийомів і способів контрольних процедур, а також методів їх здійснення	Здатність самостійно планувати ревізію в бюджетній установі	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	Робота на лекції	0,5	
			2	Практичне заняття	Вирішення питань щодо регламентації діяльності бюджетної установи. Нормативно-правова база контролю бюджетних установ. Виконання лабораторного завдання згідно з рекомендаціями	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за тематикою навчальної дисципліни. Виконання домашніх завдань щодо аналізу законодавства, регламентуючого державний фінансовий контроль в Україні	Перевірка домашніх завдань	2	
		3	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Вирішення завдань лабораторного практикуму щодо організації контролю і ревізії бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх завдань щодо аналізу нормативно-правових документів з організації ревізії бюджетної установи. Підготовка до контрольної роботи	Перевірка домашніх завдань	2	
	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ	Робота на лекції	0,5	
			2	Практичне заняття	Вирішення завдань лабораторного практикуму щодо планування ревізії бюджетної установи. Складання робочих документів ревізора. Поточна контрольна робота за темами 1, 2	Поточна контрольна робота. Активна участь у виконанні практичних завдань.	5 + 0,5	
		СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх завдань щодо аналізу нормативно-правових документів з організації ревізії бюджетної установи	Перевірка домашніх завдань	2	
			6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх завдань щодо аналізу нормативно-правових документів з організації ревізії бюджетної установи	Перевірка домашніх завдань	2	
			6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2	
			6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2	
5	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи	Робота на лекції	0,5		
		2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5		
	СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2		
		6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2		
		6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2		
		6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань із перевірки касово-розрахункових операцій бюджетної установи. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2		
6	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	Робота на лекції	0,5		
		2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань щодо необоротних активів та запасів бюджетної установи	Колоквиум за темами 1 – 3. Активна участь у виконанні практичних завдань	10+ 0,5		

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4		5	6
		CPC	6	Підготовка до занять Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань на застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки необоротних активів бюджетної установи	Перевірка домашніх завдань	2
Змістовий модуль 2. Методика контролю в бюджетних і фінансово-кредитних установах						57,5
Знання, вміння та навички, застосування прийомів і способів контрольних процедур, а також методів їх здійснення Здатність здійснювати ревізю бюджетної установи та узагальнювати її результати	7	Ауд.	2	Лекція Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття Вирішення практичних завдань щодо перевірки необоротних активів та запасів бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		CPC	6	Підготовка до занять Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки запасів та товарно-матеріальних цінностей бюджетної установи	Перевірка домашніх завдань	2
Знання, вміння та навички застосування комп'ютерних технологій в контрольно-ревізійній діяльності Здатність проводити ревізю в умовах застосування комп'ютерних технологій	8	Ауд.	2	Лекція Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття Вирішення практичних завдань щодо перевірки фінансової звітності бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		CPC	6	Підготовка до занять Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування методів, прийомів та процедур інспектування в ході перевірки фінансової звітності бюджетної установи	Перевірка домашніх завдань	2
	9	Ауд.	2	Лекція Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття Вирішення практичних завдань щодо перевірки фінансової звітності бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		CPC	6	Підготовка до занять Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Виконання домашніх практичних завдань зі складання різних видів робочих документів ревізора. Підготовка до контрольної роботи	Перевірка домашніх завдань	3

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6				
Знання, вміння та навички фіф, способів тт. принципів проведення контролю фінансово-кредитних установ, а також методичних засад його впровадження	Здатність проводити контрольні заходи в фінансово-кредитних установах	10	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	Робота на лекції	0,5	
			Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань щодо перевірки фінансової звітності бюджетної установи. Поточна контрольна робота за темами 3, 4	Поточна контрольна робота. Активна участь у виконанні практичних завдань	5+0,5	
			СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання домашніх практичних завдань щодо застосування методів і приймів ревізора в ході перевірки фінансової і бюджетної звітності	Перевірка домашніх завдань	2	
		11	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	Робота на лекції	0,5	
				2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань щодо узагальнення результатів ревізії бюджетної установи. Складання акту ревізії	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			СРС	6	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання домашніх практичних завдань на оформлення робочих та підсумкових документів ревізора	Перевірка домашніх завдань	2	
		14	Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань щодо узагальнення результатів ревізії. Складання узагальнюючих документів. Дослідження етапу з формування справ ревізії	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику; виконання домашніх практичних завдань на узагальнення результатів ревізії. Підготовка до контрольної роботи	Перевірка домашніх завдань	3	
		15	Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення завдань щодо застосування комп'ютерних технологій у ході ревізії бюджетної установи. Поточна контрольна робота за темами 5, 6	Поточна контрольна робота. Активна участь у виконанні практичних завдань	5 + 0,5	
		16	СРС	2	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику; виконання домашніх практичних завдань щодо застосування комп'ютерних програм у бюджетному обліку і в діяльності ревізорів	Перевірка домашніх завдань	2	
				Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення завдань щодо застосування комп'ютерних програм у бюджетному обліку і діяльності ревізорів у ході перевірки	Перевірка творчого завдання. Активна участь у виконанні практичних завдань	10 + 0,5
				2	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику; виконання домашніх практичних завдань щодо застосування комп'ютерних програм у бюджетному обліку і в діяльності ревізорів. Підготовка до колоквиуму	Перевірка домашніх завдань	2	

Закінчення табл. 11.1

1	2	3	4		5	6	
		Ауд.	2	Практичне заняття	Вирішення завдань щодо контролю і ревізії фінансово-кредитних установ	Активна участь у виконанні практичних завдань. Колоквіум за темами 4 – 6	10 + 1
	17	СРС	2	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику; виконання домашніх практичних завдань	Перевірка домашніх завдань	2
			2	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику; виконання домашніх практичних завдань	Перевірка домашніх завдань	2
Усього годин		144	Загальна максимальна кількість балів за навчальною дисципліною				100

Розподіл балів у межах модулів наведено в табл. 11.2.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою ХНЕУ ім. С. Кузнеця" (табл. 11.4).

Таблиця 11.2

Розподіл балів за формами та методами навчання

Теми змістовного модуля		Лекції	Практичні заняття	Творче завдання	Домашні завдання	Поточні КР	Колоквіуми	Сума
ЗМ 1	Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах	1,5	1	–	2	–	10	40
	Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ	1	1	–	4	5		
	Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи	1,5	1,5	–	6	5		
ЗМ 2	Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи	1	1	–	4	–	10	60
	Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій	1	1	–	5	5		
	Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	1	3,5	10	13	5		
Сума		7	9	10	34	20	20	100

Розподіл балів за тиждень

Теми змістовного модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Творчі завдання	Домашні завдання	Поточні КР	Колоквіуми	Усього
ЗМ 1	Тема 1	1 тиждень	1	0,5	–	0	–	10,0	1,5
		2 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		3
	Тема 2	3 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		3
		4 тиждень	0,5	0,5	–	2	5		8
	Тема 3	5 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		3
		6 тиждень	0,5	0,5	–	2	5		8
		8 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		13
ЗМ 2	Тема 4	9 тиждень	0,5	0,5	–	2	–	10,0	3
	Тема 5	10 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		3
		11 тиждень	0,5	0,5	–	3	–		4
	Тема 6	12 тиждень	0,5	0,5	–	2	5		8
		13 тиждень	0,5	0,5	–	2	–		3
		14 тиждень	–	0,5	–	3	–		3,5
		15 тиждень	–	0,5	–	2	5		7,5
		16 тиждень	–	0,5	10	2	–		12,5
17 тиждень	–	1	–	2	–	13			
Усього			7	9	10	34	20	20	100

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.4

Переведення показників успішності знань студентів у систему оцінювання за шкалою ECTS

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Дікань Л. В. Контроль і ревізія фінансових операцій : навч. посіб. для самостійного вивчення дисциплін / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 232 с.

2. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах 12.3 [Електронний ресурс] [Карти] : підручник / за ред. В. С. Пономаренка ; керівник проекту В. М. Анохін; комп. верстка, дизайн, обробка зобр., звуку, відеомонтаж, анімація: Л. В. Дікань, Л. В. Синюгіна; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 978-966-676-535-5. – Режим доступу: http://10.2.0.197/el_books/books/inf_sys_dep/control_of_budget_istitution/0.swf.

3. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : підручник / Л. В. Дікань ; Харківський національний економічний університет. – [2-ге вид., доп. та перероб.]. – Х. : ІНЖЕК, 2013. – 288 с. – (іл. + 1 електрон. опт. диск (CD-ROM)).

4. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : підручник / Л. В. Дікань ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 405 с.

5. Контроль у бюджетних установах: теорія та практика : монографія / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна, Є. В. Дейнеко та ін. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2013. – 270 с.

6. Кривцова Т. О. Контроль і аудит у банках : навч. посіб. / Т. О. Кривцова ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 167 с.

7. Михайлов М. Г. Бухгалтерський облік у бюджетних установах [Текст] : навч. посіб. / М. Г. Михайлов ; за заг. ред. М. Г. Михайлова. – К. : ЦУЛ, 2011. – 379 с.

8. Мішина С. В. Аналіз у бюджетних та кредитних установах [Текст] : конспект лекцій / С. В. Мішина ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 143 с.

9. Отенко І. П. Аналіз у бюджетних та банківських установах [Текст] : навч. посібник / І. П. Отенко ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2009. – 237 с.

10. Тютюнник П. С. Звітність бюджетних установ : конспект лекцій / П. С. Тютюнник ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 78 с.

11. Тютюнник П. С. Облік у бюджетних установах : конспект лекцій / П. С. Тютюнник ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 171 с.

12. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія : підручник / Б. Ф. Усач. – К. : Знання, 2007. – 263 с.

12.2. Додаткова

13. Ватуля І. Д. Облік у бюджетних установах : навч. посіб. / І. Д. Ватуля, М. І. Ватуля, З. М. Романченко ; Полтав. держ. аграр. акад. – К. : ЦУЛ, 2009. – 367 с.

14. Дікань Л. В. Контроль і ревізія : навч. посіб. / Л. В. Дікань. – 2-ге вид., перероб. і доп. Л. В. Дікань. – К. : Знання, 2007. – 327 с.

15. Дікань Л. В. Контроль і ревізія : навч. посіб. / Л. В. Дікань. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 245 с.

16. Дікань Л. В. Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку : монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна та ін. ; за заг. ред. к. е. н., проф. Л. В. Дікань. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 96 с.

17. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 92 с.

18. Державний аудит : навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. В. Дікань, О. О. Вороніна, Ю. О. Голуб та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, професора Л. В. Дікань. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 164 с.

19. Дікань Л. В. Державний аудит : навч. посіб. / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань. – К. : Знання, 2011. – 503 с.

20. Дікань Л. В. Фінансово-господарський контроль : навч. метод. посіб. / Л. В. Дікань, В. О. Лукін. – Х. : ХІБС УБС НБУ, 2011. – 130 с.

21. Дікань Л. В. Фінансово-господарський контроль : навч. посіб. / Л. В. Дікань. – К. : Знання, 2010. – 395 с.

22. Дікань Л. В. Фінансово-господарський контроль : навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Л. В. Дікань. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 336 с.

12.3. Інформаційні ресурси

23. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

24. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.

25. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

26. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

27. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2005 р. № 158 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/158-2005-р>.

28. Методика проведення Державною фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання : Наказ Міністерства фінансів України від 26.06.2014 р. № 728 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0826-14>.

29. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

30. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова правління Національного банку України від 15.12.2004 р. № 637 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку № 277 від 10.08.2005 р. № 454 від 13.12.2006 р. № 252 від 29.04.2009 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>.

31. Положення про Державну фінансову інспекцію України : Указ Президента України від 23.04.2011 р. № 499/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/82637>.

32. Положення про Державну фінансову інспекцію України : Постанова Кабінету Міністрів України від 6.08.2014 р. № 310 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/310-2014-п>.

33. Положення про територіальні органи Державної фінансової інспекції України та їх підрозділи : Наказ Міністерства фінансів України від 03.10.2011 р. № 1236 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://docs.dtkr.ua/ua/doc/1201.1321.0>.

34. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 р. № 1017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1017-2004-п>.

35. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 р. № 361 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/361-2006-п>.

36. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/698-2007-п>.

37. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2014 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/214-2014-п>.

38. Про аудиторську діяльність в Україні : Закон України від 07.07.2011 р. № 3610-VI (3610-17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.

39. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України (із змінами, внесеними Законом України від 2.12.2010 р. № 2756-VI) (2756-17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

41. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2006 р. № 550 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-п>.

42. Про затвердження Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади : Постанова кабінету Міністрів України від 24.07.2003 р. №1156 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://docs.dtkr.ua/ua/doc/1052.1125.0>.

43. Про затвердження Стратегії розвитку системи управління державними фінансами : Постанова кабінету Міністрів України від 1.08.2013 р. № 774-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-p>.

44. Про здійснення державних закупівель : Закон України від 10.04.2014 р. № 1197-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>.

45. Про Концепцію застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : Розпорядження КМУ від 14.09.2002 р. № 538-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

46. Про оплату праці : Закон України (із змінами та доповненнями, внесеними Законами України від 23 січня 1997 року № 20/97-ВР, від 25 червня 2009 року № 1574-VI). – Режим доступу : <http://jurisconsult.net.ua>.

47. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.

48. Про Рахункову палату : Закон України від 2 липня 2015 року № 576-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.

49. Про утворення Державної аудиторської служби України : Постанова кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 868 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-p>.

12.4. Методичне забезпечення

50. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : конспект лекцій / Л. В. Дікань ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 90 с.

51. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : лабораторний практикум / Л. В. Дікань ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ІНЖЕК, 2014. – 137 с.

52. Дікань Л. В. Контроль в бюджетних установах : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Л. В. Дікань, О. І. Щербак, Ю. А. Ольховський ; за ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007 р.. – 208 с.

53. Робоча програма навчальної дисципліни "Контроль у бюджетних установах" для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" денної форми навчання [Електронний ресурс] / укл. Л. В. Дікань ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 35 с.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей із навчальної дисципліни "Контроль у бюджетних та фінансово-кредитних установах" за Національною рамкою кваліфікацій України

46

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікація	Автономність, відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Мета, принципи, організація проведення контролю та ревізії в бюджетних установах					
Здатність самостійно організувати ревізію в бюджетній установі	Принципи організації ревізії в бюджетній установі	Знання мети, завдань, принципів та методів контролю в бюджетних установах. Знання організаційних засад контролю в бюджетних установах	Визначати мету, завдання, принципи та методи контролю в бюджетних установах. Організувати ревізію в бюджетній установі	Доносити об'єктивну інформацію щодо мети, завдань, принципів та методів ревізії в бюджетній установі. Взаємодіяти з підконтрольним об'єктом із приводу організації ревізії в бюджетній установі	Самостійно приймати рішення щодо формулювання мети ревізії в бюджетній установі та здійснювати власну діяльність з урахуванням принципів ревізії в бюджетній установі. Відповідати за правильність організації ревізії в бюджетній установі

1	2	3	4	5	6
		Знання етапів становлення, напрямків розвитку та організаційних схем контролю; правових основ й організаційних схем контролю в зарубіжних країнах	Визначати особливості організації контрольно-ревізійної роботи в окремих країнах	Обмінюватися інформацією щодо специфіки організації державної контрольно-ревізійної роботи в Україні в професійному середовищі	Відповідати за достовірність інформації, яка призначена для розробки конкретних пропозицій зі застосування контрольних заходів в Україні в сучасних умовах
Тема 2. Організація планування ревізії бюджетних установ					
Здатність самостійно планувати ревізію в бюджетній установі	Етапи планування ревізії	Знання сутності планування та змісту планових документів. Знання послідовності процесу планування ревізії бюджетної установи	Складати планові документи. Планувати ревізію від початку до кінця	Обґрунтовувати власну позицію щодо складених документів. Застосовувати професійну взаємодію під час узгодження планових документів з керівництвом та установою, що перевіряється	Здатність до професійного саморозвитку під час адаптування моделей планування контрольної діяльності до вітчизняної практики господарювання. Індивідуальна відповідальність за ефективність процесу планування ревізії бюджетної установи
Тема 3. Дослідження діяльності бюджетної установи					
Здатність здійснювати ревізію кошторисів та плани асигнувань	Етапи та об'єкти ревізії	Знання методики ревізії кошторисів та планів асигнувань	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії кошторисів та планів асигнувань	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії

1	2	3	4	5	6
Здатність здійснювати ревізію касових та банківських операцій		Знання методики ревізії касових та банківських операцій	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії касових та банківських операцій	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Здатність здійснювати ревізію оплати праці в бюджетних установах		Знання методики ревізії оплати праці в бюджетних установах	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії оплати праці в бюджетних установах	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Здатність здійснювати ревізію розрахунків установи з бюджетом та державними фондами за податками та платежами		Знання методики ревізії розрахунків установи з бюджетом та державними фондами за податками та платежами	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії розрахунків установи з бюджетом та державними фондами за податками та платежами	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Здатність здійснювати ревізію розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами		Знання методики ревізії розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії розрахунків бюджетної установи з дебіторами та кредиторами	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії

1	2	3	4	5	6
Здатність здійснювати ревізію основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи		Знання методики ревізії основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії основних засобів та інших необоротних активів бюджетної установи	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Здатність здійснювати ревізію запасів бюджетної установи		Знання методики ревізії запасів бюджетної установи	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії запасів бюджетної установи	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Здатність здійснювати ревізію фінансової звітності установи		Знання методики ревізії фінансової звітності установи	Вибирати найбільш ефективні методи та прийоми ревізії фінансової звітності установи	Зрозуміло доносити до винних осіб змісту знайдених порушень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та методичних прийомів ревізії
Тема 4. Узагальнення результатів ревізії бюджетної установи					
Здатність узагальнювати результати ревізії бюджетної установи	Перелік документів, що складають за результатами ревізії	Знання змісту документування контрольних заходів та вимог до оформлення результатів ревізії	Оформляти результати ревізії	Доносити до відома керівництва підконтрольних об'єктів змісту знайдених порушень	Відповідальність за зміст та структуру узагальнюючих документів

1	2	3	4	5	6	
		Знання порядку формування справ за результатами ревізій та їх реалізації	Формувати справи за результатами ревізії та реалізовувати їх результати	Доносити до відома керівництва розміру необхідного відшкодування штрафних санкцій	Відповідальність за розрахунок та відшкодування штрафних санкцій	
Тема 5. Ревізія бюджетної установи в умовах застосування комп'ютерних технологій						
50	Здатність проводити ревізію в умовах застосування комп'ютерних технологій	Сучасне програмне забезпечення для здійснення ревізії	Знання особливостей організації ревізії в умовах застосування комп'ютерних технологій	Організовувати ревізію в комп'ютерному середовищі	Бути готовими до співробітництва в процесі проведення ревізії із фахівцями у сфері комп'ютерних технологій	Відповідальність за результати ревізії, проведеної в комп'ютерному середовищі
Тема 6. Особливості контролю фінансово-кредитних установ						
	Здатність проводити контрольні заходи у фінансово-кредитних установах	Перелік та основні напрямки діяльності фінансово-кредитних установ	Знання особливостей здійснення контролю фінансово-кредитних установ залежно від напрямку їх діяльності	Організовувати контроль і аудит в банках, фінансовий моніторинг торговців цінними паперами, фінансовий моніторинг ломбардів, фінансовий моніторинг лізингодавців	Бути готовими застосувати прийоми контролю, аудиту та моніторингу фінансових операцій в реальних умовах проведення контрольних заходів	Відповідальність за хід та результати проведення контрольних перевірок у фінансово-кредитних установах

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	9
4. Структура навчальної дисципліни.....	13
5. Теми та плани семінарських занять.....	14
6. Теми практичних занять	15
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами	17
7. Самостійна робота.....	20
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики	23
8. Індивідуально-консультативна робота	25
9. Методи навчання	26
10. Методи контролю	29
11. Розподіл балів, які отримують студенти	35
12. Рекомендована література.....	41
12.1. Основна	41
12.2. Додаткова	42
12.3. Інформаційні ресурси	43
12.4. Методичне забезпечення	45
Додатки.....	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОНТРОЛЬ У БЮДЖЕТНИХ
ТА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
УСТАНОВАХ"**

**для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
денної форми навчання**

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Дікань** Лариса Василівна
Кожушко Ольга Вікторівна
Лядова Юлія Олександрівна

Відповідальний за видання *Л. В. Дікань*

Редактор *О. В. Анацька*

Коректор *В. О. Бутенко*

План 2016 р. Поз. № 22 ЕВ. Обсяг 52 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*